

ZAKON

O PREUZIMANJU AKCIONARSKIH DRUŠTAVA

("Sl. glasnik RS", br. 46/2006)

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet uređivanja i primena zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi i postupak za preuzimanje akcionarskih društava, prava i obaveze učesnika u postupku preuzimanja i nadzor nad sprovođenjem postupka preuzimanja akcionarskih društava.

Ovaj zakon se primenjuje na preuzimanje akcionarskih društava čije je sedište u Republici Srbiji (u daljem tekstu: Republika), ako se akcijama koje su izdala ta društva trguje na organizovanom tržištu hartija od vrednosti u Republici.

Predmet preuzimanja ne mogu biti akcionarska društva čijim se akcijama nije trgovalo na organizovanom tržištu poslednja tri meseca pre objavljivanja obaveštenja o nameri preuzimanja.

Pojmovi

Član 2

Pojedini pojmovi, u smislu ovoga zakona, imaju sledeća značenja:

- 1) ciljno društvo je otvoreno akcionarsko društvo u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva, a čijim se akcijama trguje na organizovanom tržištu hartija od vrednosti u Republici;
- 2) ponuda za preuzimanje je javna ponuda upućena svim akcionarima ciljnog društva za kupovinu svih akcija s pravom glasa, uz uslove i na način određen ovim zakonom;
- 3) sticalac je fizičko ili pravno lice koje stiče ili je steklo akcije ciljnog društva koje daju pravo glasa;
- 4) ponuđač je fizičko ili pravno lice, koje je, pod uslovima predviđenim odredbama ovoga zakona, obavezno da objavi ponudu za preuzimanje (obavezna ponuda) ili namerava da izvrši preuzimanje i u tom cilju objavi ponudu za preuzimanje, iako to nije obavezno da učini prema odredbama ovog zakona (dobrovoljna ponuda); društvo za upravljanje može za račun dobrovoljnog penzijskog, odnosno investicionog fonda biti sticalac, odnosno ponuđač u smislu ovog zakona, i na njega se primenjuju sve odredbe ovog zakona koje važe za fizička i pravna lica, kao i odredbe zakona kojima se uređuju investicioni, odnosno dobrovoljni penzijski fondovi;
- 5) akcije s pravom glasa su sve akcije koje akcionaru u trenutku sticanja od strane ponuđača daju pravo jednog glasa u skupštini akcionara ciljnog društva; sopstvene akcije koje akcionarsko društvo stiče od svojih akcionara ne smatraju se akcijama s pravom glasa;

6) akcije se stiču pravnim poslom ili drugim pravnim osnovom za prenos akcija, a pravni posao smatra se zaključenim i u slučaju kada je zaključen pod odložnim uslovom;

7) privilegovana informacija je svaka informacija koja nije dostupna javnosti, a značajna je za utvrđivanje cene hartija od vrednosti;

8) Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti (u daljem tekstu: Centralni registar) je pravno lice čije su poslovanje i nadležnost uređeni zakonom kojim se uređuje tržište hartija od vrednosti i ovim zakonom;

9) Komisija za hartije od vrednosti (u daljem tekstu: Komisija) je pravno lice čija je nadležnost uređena zakonom kojim se uređuje tržište hartija od vrednosti i ovim zakonom.

Opšta načela

Član 3

Opšta načela ovog zakona su sledeća:

1) svi akcionari ciljnog društva imaju ravnopravan položaj u postupku preuzimanja;

2) manjinski akcionari mogu pod istim uslovima kao i većinski akcionari da prodaju svoje akcije ponuđaču;

3) akcionari ciljnog društva moraju biti potpuno, tačno i blagovremeno obavešteni o ponudi za preuzimanje, kako bi imali dovoljno vremena da ispravno ocene ponudu, definišu svoje interese i donesu odluku o prihvatanju ili odbijanju ponude za preuzimanje;

4) uprava ciljnog društva je dužna da u toku sprovođenja postupka preuzimanja postupa u najboljem interesu akcionara ciljnog društva;

5) ponuđač i ciljno društvo su dužni da postupak preuzimanja sprovedu u najkraćem mogućem roku, kako ciljno društvo ne bi duže vremena od opravdanog bilo sprečeno u svom poslovanju;

6) ponuđač i druga lica koja učestvuju u postupku preuzimanja ne smeju svojim delovanjem na tržištu izazvati poremećaje koji bi za posledicu imali veštačko podizanje ili smanjivanje cena akcija ciljnog društva.

Zajedničko delovanje

Član 4

Fizička i pravna lica deluju zajednički:

1) ako su se ugovorom, pismenim ili usmenim, odnosno izričito ili prećutno sporazumela da usklađeno deluju u cilju sticanja akcija ciljnog društva ili ostvarivanja prava glasa iz akcija ciljnog društva;

2) ako jedno od njih drži akcije za račun drugog lica.

Fizička i pravna lica deluju zajednički i kad jedno od njih, posredno ili neposredno, kontroliše drugo ili druga pravna lica.

U smislu stava 2. ovog člana, smatra se da fizičko ili pravno lice kontroliše pravno lice ako ima:

- 1) posredno ili neposredno 25% i više udela u osnovnom kapitalu pravnog lica;
- 2) posredno ili neposredno 25% i više glasačkih prava na skupštini akcionara pravnog lica;
- 3) pravo upravljanja, odnosno vođenja poslovne i finansijske politike pravnog lica na osnovu ovlašćenja iz statuta, sporazuma ili ugovora;
- 4) posredno ili neposredno preovlađujući uticaj na vođenje poslova i donošenje odluka.

Zajedničkim delovanjem, u smislu ovog zakona, smatra se i kada društvo za upravljanje upravlja sa više investicionih, odnosno dobrovoljnih penzijskih fondova.

Privredna društva deluju zajednički ako su međusobno povezana u smislu ovog zakona i zakona kojim se uređuju privredna društva.

Smatra se da fizička lica deluju zajednički ako su bračni drugovi, roditelji i potomci, usvojilac i usvojenici, staralac, štićenici i potomci štićenika, srodnici do trećeg stepena srodstva u pobočnoj liniji, uključujući i srodstvo po tazbini.

Način zajedničkog delovanja

Član 5

Uspostavljanje odnosa zajedničkog delovanja sporazumom iz člana 4. stav 1. tačka 1) ovog zakona izjednačeno je sa sticanjem akcija s pravom glasa.

Glasovima sticaoca dodaju se glasovi lica koja s njim zajednički deluju.

Kad obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje nastane uspostavljanjem odnosa zajedničkog delovanja sporazumom iz člana 4. stav 1. tačka 1) ovog zakona ili u slučaju kad jedno od lica koja zajednički deluju stekne akcije tako da tim sticanjem nastane obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje, svako od tih lica obavezno je da objavi ponudu za preuzimanje pod uslovima i na način određen ovim zakonom, a smatra se da je obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje ispunjena ako ponudu objavi bilo koje od lica koja zajednički deluju.

Obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje

Član 6

Lice koje stekne akcije ciljnog društva, kojima zajedno s akcijama koje već ima, prelazi 25% od ukupnog broja glasova koje daju akcije s pravom glasa ciljnog društva, obavezno je da o sticanju odmah, istovremeno obavesti organizacioni oblik organizovanog tržišta na kome se trguje akcijama ciljnog društva, Komisiju i ciljno društvo i objavi ponudu za preuzimanje, pod uslovima i na način određen ovim zakonom.

Lice koje stekne akcije izdavaoca u iznosu od 25% od ukupnog broja glasova koje daju akcije s pravom glasa ciljnog društva obavezno je da o sticanju odmah, istovremeno obavesti organizacioni oblik organizovanog tržišta na kome se trguje akcijama ciljnog društva, Komisiju i ciljno društvo.

Lice koje je na osnovu ponude za preuzimanje steklo manje od 75% akcija s pravom glasa, u slučaju daljeg sticanja akcija istog ciljnog društva obavezno je da objavi ponudu za preuzimanje.

Lice koje je na osnovu ponude za preuzimanje steklo 75% ili više akcija s pravom glasa, obavezno je da objavi ponudu za preuzimanje kada:

- nakon ponude za preuzimanje stekne najmanje dodatnih 5% akcija s pravom glasa ciljnog društva;
- u toku 18 uzastopnih meseci stekne najmanje 3% dodatnih akcija s pravom glasa istog ciljnog društva.

Ponuđena cena u ponudi za preuzimanje iz st. 3. i 4. ovog člana ne može biti niža od najviše cene po kojoj je ponuđač ili lice koje s njim zajedno deluje, steklo akcije s pravom glasa.

Obaveštenje iz st. 1. i 2. ovog člana mora sadržati podatke iz člana 20. stav 1. tač. 1), 2) i 3) ovog zakona, kao i izjavu ponuđača da će u zakonom propisanom roku objaviti ponudu za preuzimanje.

Obaveza obaveštavanja iz st. 1. i 2. ovog člana na odgovarajući način primenjuje se uvek kad za ponuđača nastane obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje.

Zabranjene ponude

Član 7

Zabranjeno je svako javno objavljivanje ponude za preuzimanje koja nije upućena svim akcionarima ciljnog društva po istoj ceni i ostalim uslovima sticanja (diskriminatorna ponuda).

Nije dopuštena ponuda mimo odredaba ovog zakona, odnosno javni ili drugi poziv upućen akcionarima ciljnog društva s ciljem sticanja akcija ciljnog društva s pravom glasa, ukoliko bi takvim sticanjem nastala obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje u smislu člana 6. ovog zakona.

Izuzeci od obaveze objavljivanja ponude za preuzimanje

Član 8

Sticalac nije obavezan da objavi ponudu za preuzimanje ako:

- 1) stekne akcije ciljnog društva nasleđivanjem;
- 2) stekne akcije ciljnog društva deobom zajedničke imovine bračnih drugova;
- 3) stekne akcije samo privremeno u obavljanju registrovane delatnosti preuzimanja (pokroviteljstva) emisije ili preprodaje hartija od vrednosti na tržištu, pod uslovom da preuzimalac emisije, odnosno pokrovitelj ne koristi pravo glasa po osnovu stečenih akcija;
- 4) stekne akcije ciljnog društva kao stečajnog dužnika u stečajnom postupku;

5) stekne akcije ciljnog društva u postupku pripajanja privrednih društava, ali isključivo onda kada samo jedno od privrednih društava koja učestvuju u postupku pripajanja ima akcije ciljnog društva;

6) stekne akcije promenom pravne forme privrednog društva;

7) stekne akcije ciljnog društva od drugog pravnog lica čiji su članovi ili akcionari neposredno ili posredno ista lica, ili kad stekne akcije prenosom radi restrukturiranja unutar holdinga;

8) stekne akcije u novom društvu, koje je nastalo spajanjem postojećih društava ili podelom postojećeg društva, pod uslovom da su zaštićena sva prava nesaglasnih akcionara prestalih društava;

9) je isključivi cilj sticanja akcija obezbeđenje potraživanja koje ponuđač ima prema društvu, pod uslovom da poverilac ne koristi pravo glasa po osnovu stečenih akcija;

10) je stekao više od 25% akcija ciljnog društva s pravom glasa pre stupanja na snagu ovog zakona.

Ovaj zakon ne primenjuje se na trgovinu vlasničkim hartijama od vrednosti određenog izdavaoca kada se one prodaju putem javnog tendera, odnosno na organizovanom tržištu, i to:

1) akcijama koje su prenete Akcijskom fondu u skladu sa zakonom, kao i akcijama pojedinačnih akcionara koje se nude na prodaju istovremeno sa akcijama Akcijskog fonda u skladu sa Zakonom o Akcijskom fondu ("Službeni glasnik RS", br. 38/01 i 45/05);

2) akcijama čiji je zakoniti imalac Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih;

3) akcijama čiji je zakoniti imalac Republički fond za razvoj;

4) akcijama čiji je zakoniti imalac Republika.

Ako aktom Vlade nije drukčije određeno, odredbe ovog zakona ne primenjuju se:

1) na prenos svojine bez naknade na akcijama koje su izdale banke, sa državne zajednice Srbija i Crna Gora na Republiku po osnovu Zakona o regulisanju odnosa između Savezne Republike Jugoslavije i pravnih lica i banaka sa teritorije Savezne Republike Jugoslavije koje su prvobitni dužnici ili garantirani prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba ("Službeni list SRJ", br. 36/02 i 7/03);

2) na trgovinu akcijama koje su izdale banke kad je zakoniti imalac tih akcija Republika po osnovu Zakona o regulisanju odnosa između Savezne Republike Jugoslavije i pravnih lica i banaka sa teritorije Savezne Republike Jugoslavije koje su prvobitni dužnici ili garantirani prema poveriocima Pariskog i Londonskog kluba ("Službeni list SRJ", br. 36/02 i 7/03) i Zakona o regulisanju javnog duga Savezne Republike Jugoslavije po osnovu devizne štednje građana ("Službeni list SRJ", broj 36/02);

3) na trgovinu akcijama koje su izdale banke, kad je zakoniti imalac tih akcija Republika;

4) na trgovinu akcijama koje su izdale banke, kad je u skladu sa zakonom, zakoniti imalac tih akcija Agencija za osiguranje depozita;

5) na trgovinu akcijama koje su izdale banke, kada su zakoniti imaoi tih akcija posebnim ugovorom, koji mora biti zaključen u pismenoj formi, ovlastili Agenciju za osiguranje depozita da u njihovo ime i za njihov račun izvrši prodaju takvih akcija trećem licu;

6) na trgovinu akcijama koje su izdala društva za osiguranje, kada zakoniti imaoi tih akcija posebnim ugovorom, koji mora biti zaključen u pismenoj formi, ovlaste Agenciju za osiguranje depozita da u njihovo ime i za njihov račun izvrši prodaju takvih akcija trećem licu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje osiguranje;

7) na trgovinu akcijama koje su izdale banke, kad se ta trgovina vrši u postupku unovčenja imovine banaka u stečajju, odnosno likvidaciji u kojima funkciju stečajnog, odnosno likvidacionog upravnika vrši Agencija za osiguranje depozita;

8) na trgovinu akcijama Centralnog registra, berzi i drugih lica u finansijskom sektoru, u smislu zakona kojim se uređuje poslovanje i organizacija banaka, kad je zakoniti imalac tih akcija Republika;

9) na trgovinu akcijama Centralnog registra, berzi i drugih lica u finansijskom sektoru, u smislu zakona kojim se uređuje poslovanje i organizacija banaka, kada su zakoniti imaoi tih akcija posebnim ugovorom, koji mora biti zaključen u pismenoj formi, ovlastili Agenciju za osiguranje depozita da u njihovo ime i za njihov račun izvrši prodaju takvih akcija trećem licu.

Na sticaoca akcija iz ovog člana, ukoliko namerava da dalje stiče akcije tog društva, shodno se primenjuju odredbe ovog zakona o obavezi objavljivanja ponude za preuzimanje i postupku preuzimanja.

Isto fizičko i pravno lice i lica koja sa njim zajednički deluju ne mogu sticati akcije u iznosu koji prelazi 5% od ukupnog broja glasova koje daju akcije s pravom glasa sportskih organizacija koje su osnovane, odnosno organizovane u skladu sa zakonom kojim se uređuje sport, kao i pravnih lica osnovanih, odnosno organizovanih u skladu sa zakonom kojim se uređuje radiodifuzija, osim ukoliko drugim propisima nije drukčije određeno.

II PONUDA ZA PREUZIMANJE

Dobrovoljna ponuda za preuzimanje

Član 9

Lice koje nije steklo preko 25% akcija ciljnog društva s pravom glasa, nije obavezno da objavi ponudu za preuzimanje u skladu sa odredbama ovog zakona, a ako ipak namerava da objavi ponudu za preuzimanje, istu može objaviti samo pod uslovima i na način određen ovim zakonom.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, ponuđač je obavezan da objavi obaveštenje o nameri za preuzimanje u skladu sa članom 12. ovog zakona.

Objavljivanjem obaveštenja iz stava 2. ovog člana, za ponuđača nastaje obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje pod uslovima i način određen ovim zakonom.

Objavljivanje ponude i pravo glasa

Član 10

Od dana objavljivanja obaveštenja o nameri preuzimanja do dana objavljivanja izveštaja o preuzimanju, akcije ponuđača i akcije lica koja s njim zajednički deluju ne daju pravo glasa.

Uslovna i bezuslovna ponuda za preuzimanje

Član 11

Uslovna ponuda za preuzimanje je ponuda kojom ponuđač traži sticanje označenog najmanjeg broja, odnosno procenta akcija s pravom glasa ciljnog društva kao minimuma koji on želi da stekne, tako da ona prestaje da ga obavezuje ako se označeni uslov ne ispuni do isteka roka za njeno prihvatanje.

U slučaju uslovne ponude iz stava 1. ovog člana zabranjeno je da ponuđač, odnosno zajednički sticalac, ponuđačeva podređena društva, društva koje neposredno ili posredno kontroliše lice koje kontroliše i ponuđača, ili lica koja pružaju usluge ponuđaču u vezi sa preuzimanjem, svojim delovanjem utiču na ispunjenje tog uslova.

Kada je ponuđač uslovio ponudu sticanjem u njoj označenog najmanjeg broja akcija ciljnog društva, pa taj broj nije stekao do isteka roka za njeno prihvatanje, ne sme da kupi ni akcije koje su mu akcionari ciljnog društva položili na račun, već je dužan da im ih vrati o svom trošku najkasnije u roku od tri radna dana pošto je od Centralnog registra dobio potvrdu o takvom ishodu ponude.

Kada je ponuđač uslovio ponudu sticanjem u njoj označenog najmanjeg broja akcija ciljnog društva, i taj broj stekao do isteka roka za njeno prihvatanje, dužan je da kupi sve akcije koje su mu akcionari ciljnog društva položili na račun preko tog broja pod uslovima iz ponude.

Bezuslovna ponuda za preuzimanje je ona u kojoj nije izričito i jasno označen uslov.

Objavljivanje namere o preuzimanju

Član 12

Ponuđač je obavezan da u roku od jednog radnog dana od dana nastanka obaveze preuzimanja objavi obaveštenje o nameri preuzimanja, na način na koji se u skladu sa ovim zakonom objavljuje ponuda za preuzimanje iz člana 18. ovog zakona.

Obaveštenje iz stava 1. ovog člana mora sadržati podatke iz člana 20. stav 1. ovog zakona.

Obaveštenje o nameri preuzimanja, na osnovu kojeg Komisiji podnosi zahtev za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, ponuđač ne može nakon podnošenja zahteva menjati niti povući.

Podnošenje zahteva za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje i njenih izmena

Član 13

Ponuđač je obavezan da u roku od jednog radnog dana od dana nastanka obaveze preuzimanja podnese Komisiji zahtev za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, samu ponudu, skraćeni tekst ponude, tekst obaveštenja o nameri za preuzimanje i isprave iz člana 20. stav 2. ovog zakona.

Komisija će o zahtevu iz stava 1. ovog člana doneti rešenje u roku od dva radna dana od dana prijema urednog zahteva, i o tome obavestiti Centralni registar.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, kada su predmet preuzimanja banke ili osiguravajuća društva, rok za donošenje rešenja Komisije počinje da teče od dana prijema odluke o saglasnosti nadležnog organa, ukoliko je davanje takve saglasnosti propisano.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, kada Komisija saraduje sa organima nadležnim za kontrolu monopola, sprečavanje pranja novca i drugim organima, a radi sprečavanja poremećaja na organizovanom tržištu u Republici, rok za donošenje rešenja za odobrenje zahteva za objavljivanje ponude za preuzimanje se može produžiti do deset dana, od dana prijema urednog zahteva.

Ponuđač je dužan da Komisiji podnese zahtev za odobrenje objavljivanja izmene ponude za preuzimanje, najkasnije tri radna dana pre isteka roka trajanja ponude.

Komisija donosi rešenje o podnetom zahtevu za odobrenje objavljivanja izmene ponude za preuzimanje u roku od jednog radnog dana od dana prijema urednog zahteva, i o tome obaveštava Centralni registar.

Rešenja iz st. 2. i 6. ovog člana Komisija donosi kada utvrdi:

- 1) potpunost i verodostojnost podataka iz ponude za preuzimanje i isprava podnetih uz zahtev za odobrenje objavljivanja ponude, u skladu sa članom 20. ovog zakona;
- 2) da je cena u ponudi za preuzimanje utvrđena u skladu s ovim zakonom;
- 3) da je ponuđač u slučaju izmene ponude u cilju povećanja cene osigurao sredstva za podmirenje, u skladu sa članom 16. ovog zakona.

Prilikom odlučivanja o zahtevu za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, kao i njene izmene, Komisija ne ocenjuje opravdanost i celishodnost elemenata ponude za preuzimanje.

Ukoliko prilikom odlučivanja o zahtevu za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, kao i njene izmene, Komisija utvrdi određene nepravilnosti, naložiće ponuđaču njihovo otklanjanje u roku od tri radna dana.

Komisija ne odgovara za tačnost i istinitost podataka navedenih u ponudi za preuzimanje.

Izmena ponude

Član 14

Ponuda za preuzimanje se ne može menjati, osim u cilju poboljšanja.

Poboljšanjem ponude se smatra povećanje cene, odnosno povlačenje uslova iz člana 11. stav 1. ovog zakona.

Cena u ponudi za preuzimanje se ne može snižavati.

Saglasnost

Član 15

Kada su predmet preuzimanja banke ili osiguravajuća društva, za objavljivanje ponude za preuzimanje ponuđač istovremeno sa podnošenjem zahteva za odobrenje objavljivanja ponude Komisiji, podnosi i zahtev za dobijanje saglasnosti Narodnoj banci Srbije, odnosno drugom nadležnom organu, u slučaju kada je to propisano posebnim zakonom.

Obezbeđenje sredstava

Član 16

Pre podnošenja zahteva za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, ponuđač je obavezan da obezbedi neophodna sredstva za kupovinu akcija na jedan od sledećih načina:

- da na poseban račun kod banke izdvoji novčana sredstva, odnosno položi hartije od vrednosti iz člana 22. stav 6. ovog zakona na poseban račun kod Centralnog registra, koja su potrebna za plaćanje akcija na koje se odnosi ponuda za preuzimanje;
- da sa bankom zaključi ugovor o odobrenom kreditu za tu namenu;
- da obezbedi neopozivu bankarsku garanciju na prvi poziv za iznos potreban za plaćanje akcija na koje se odnosi ponuda za preuzimanje.

Kada se kao ponuđač javlja banka, obezbeđenje sredstava na način iz stava 1. ovog člana banka je obavezna da ugovori s drugom bankom.

Rok trajanja bankarske garancije iz stava 1. alineja 3. ovog člana ne može biti kraći od pet dana od poslednjeg dana roka za plaćanje akcija iz člana 21. stav 2. ovog zakona.

Ponuđač ne sme raspolagati novčanim sredstvima koja su, radi obezbeđenja isplate deponovanih akcija, izdvojena na poseban račun, osim radi isplate deponovanih akcija, te je obavezan da obezbedi Komisiji mogućnost uvida u stanje na posebnom računu.

Ponuđač ne sme raspolagati hartijama od vrednosti iz člana 22. stav 6. ovog zakona koja su, radi osiguranja isplate deponovanih akcija, izdvojena na poseban račun kod Centralnog registra, osim radi isplate deponovanih akcija, te je obavezan da osigura Komisiji mogućnost samostalnog uvida u stanje na posebnom računu. Zabrana raspolaganja hartijama od vrednosti iz člana 22. stav 6. ovog zakona ne sme trajati kraće od pet dana od poslednjeg dana roka za plaćanje akcija.

Po isteku roka važenja ponude za preuzimanje, odnosno nakon isteka roka za plaćanje, ponuđač može sa posebnog računa podići višak iznad sredstava potrebnih za plaćanje deponovanih akcija tek nakon izvršenja svih obaveza nastalih po osnovu stečenih akcija ciljnog društva.

Ponuđač ne sme, u toku trajanja ponude za preuzimanje, da menja uslove ugovora o posebnom računu ili ugovora o odobrenom kreditu, odnosno ugovora o bankarskoj garanciji za plaćanje svih akcija na koje se odnosi ponuda za preuzimanje, osim u slučaju poboljšanja ponude.

Ako je ponuđač lice sa prebivalištem, odnosno sedištem van teritorije Republike, dužan je da sredstva iz stava 1. alineja 1. ovog člana položi na račun kod banke sa sedištem u Republici, ili da obezbeđenja iz stava 1. al. 2. i 3. ovog člana pribavi od banke sa sedištem u Republici.

Obezbeđenje poslova deponovanja akcija

Član 17

Pre podnošenja zahteva za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, ponuđač je obavezan da otvori poseban račun hartija od vrednosti kod Centralnog registra, a preko člana Centralnog registra, na koji akcionari ciljnog društva polažu svoje akcije radi prihvatanja ponude za preuzimanje.

Ponuđač je u obavezi da zaključi ugovor sa članom Centralnog registra o vođenju posebnog računa hartija od vrednosti (depo račun) ponuđača i sprovođenju postupka ponude za preuzimanje akcija.

Prilikom zaključenja ugovora iz stava 2. ovog člana, ponuđač je dužan da preko člana Centralnog registra koji deluje u ime i za račun ponuđača, Centralnom registru dostavi sve podatke potrebne za pripremu i obavljanje poslova deponovanja akcija, podatke o načinu na koji će ponuda biti objavljena i druge potrebne podatke propisane pravilima o deponovanju akcija i Pravilima poslovanja Centralnog registra.

Svaku izmenu ponude za preuzimanje ponuđač je obavezan da odmah dostavi Centralnom registru.

Ništavo je sticanje akcija ciljnog društva nakon objavljivanja ponude za preuzimanje, ako su akcije položene na račun koji nije ponuđačev poseban račun otvoren kod Centralnog registra.

Objavljivanje ponude

Član 18

Skraćeni tekst ponude za preuzimanje i svaku izmenu ponude ponuđač je obavezan da odmah nakon prijema rešenja Komisije o odobrenju objavljivanja ponude za preuzimanje, odnosno izmene ponude za preuzimanje, objavi u jednim dnevnim novinama koje se redovno distribuiraju na celoj teritoriji Republike sa tiražom od najmanje 100.000 primeraka, a može je objaviti i na svojoj internet stranici.

Kopiju objavljenog teksta ponude iz stava 1. ovog člana ponuđač je dužan da odmah dostavi Komisiji.

Ponudu za preuzimanje i svaku izmenu ponude ponuđač je obavezan da dostavi ciljnom društvu, organizacionom obliku organizovanog tržišta na kojem se trguje akcijama ciljnog društva i svim akcionarima ciljnog društva, najkasnije istog dana kad je dao nalog za objavljivanje u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Rok važenja ponude se računa od dana objavljivanja ponude za preuzimanje, odnosno skraćenog teksta ponude, u jednim dnevnim novinama iz stava 1. ovog člana.

Komisija bliže propisuje formu i sadržinu skraćenog teksta ponude za preuzimanje.

Zabrana oglašavanja i vršenja uticaja na akcionare

Član 19

Nakon što ponuđač objavi ponudu za preuzimanje, svakom licu, bez obzira da li je učesnik u preuzimanju (ponuđač, akcionar, ciljno društvo, upravni odbor ciljnog društva i upravni odbor ponuđača ako je privredno društvo) ili treće lice, zabranjeno je da direktno ili oglašavanjem putem sredstava javnog informisanja vrši uticaj na akcionare ciljnog društva nuđenjem ili obećanjem poklona, usluge, imovinske ili druge koristi.

Obavezna sadržina ponude za preuzimanje

Član 20

Ponuda za preuzimanje mora da sadrži:

- 1) poslovno ime, sedište i adresu ciljnog društva;
- 2) poslovno ime, sedište i adresu, odnosno ime i prezime i adresu ponuđača i lica s kojima ponuđač zajednički deluje;
- 3) određenje vrste i broja akcija koje ponuđač ima nameru i obavezu da preuzme, uključujući broj glasova u apsolutnom i procentualnom iznosu, o svim akcijama ciljnog društva koje pripadaju ponuđaču, uključujući i akcije lica s kojima ponuđač zajednički deluje;
- 4) jasnu izjavu da se ponuda daje svim akcionarima ciljnog društva koji su vlasnici akcija s pravom glasa, te da se ponuđač obavezuje da kupi svaku akciju s pravom glasa, pod propisanim i objavljenim uslovima;
- 5) cenu koju se ponuđač obavezuje da plati po akciji, rok i način plaćanja;
- 6) izvore i načine obezbeđivanja sredstava za kupovinu akcija;
- 7) poslovno ime, sedište i adresu ovlašćenog brokersko-dilerskog društva, člana Centralnog registra;
- 8) rok važenja ponude za preuzimanje;
- 9) detaljna uputstva o načinu deponovanja akcija i drugim pravima i obavezama akcionara koji deponuju akcije, a posebno o pravu akcionara da povlačenjem akcija iz depozita odustane od prihvata ponude za preuzimanje;
- 10) određivanje ciljeva ponuđača i njegovih namera u vezi sa ciljnim društvom koje se preuzima u slučaju uspeha ponude za preuzimanje;
- 11) ostale uslove ponude određene ovim zakonom ili aktima Komisije.

Uz ponudu, koju dostavlja Komisiji, ponuđač je obavezan da priloži u originalu ili overenoj kopiji sledeće isprave:

- 1) isprave o pravnom poslu kojim su stečene akcije ciljnog društva u periodu od jedne godine pre dana objavljivanja ponude za preuzimanje;
- 2) bankarsku garanciju ili ugovor o kreditu, odnosno ugovor o otvaranju posebnog računa i dokaz o uplati novčanih sredstava, odnosno polaganju hartija od vrednosti za plaćanje akcija, u smislu člana 16. stav 1. ovog zakona;

3) ugovor sa članom Centralnog registra o obavljanju poslova deponovanja akcija;

4) saglasnost Narodne banke Srbije, kada su predmet preuzimanja akcije banaka i osiguravajućih društava;

5) saglasnost nadležne institucije, u ostalim slučajevima kada je to propisano;

6) ako je ponuđač pravno ili fizičko lice sa sedištem, odnosno prebivalištem ili trajnim boravištem u inostranstvu:

- izjavu kojom imenuje punomoćnika (poslovno ime, sedište, adresa, odnosno ime i prezime, adresa) za dostavu pismena u Republici, s tim da punomoćnik može biti advokat, banka ili brokersko-dilersko društvo,

- izvod iz registra privrednih subjekata ili drugog odgovarajućeg registra iz kojeg je vidljiv pravni oblik organizovanja, sedište, adresa, popis osoba ovlašćenih za zastupanje, ne stariji od 30 dana od dana podnošenja zahteva za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, u prevodu na srpski jezik od strane ovlašćenog sudskog tumača.

Rok važenja ponude za preuzimanje

Član 21

Rok važenja ponude iznosi najmanje 21 dan, a najduže 45 dana od dana objavljivanja ponude za preuzimanje u jednim dnevnim novinama iz člana 18. stav 1. ovog zakona. U slučaju objavljivanja konkurentskih ponuda za preuzimanje rok prvobitne ponude se produžava do isteka roka važenja konkurentskih ponuda.

U slučaju objavljivanja izmene ponude za preuzimanje, rok važenja ponude se produžava za sedam dana, s tim da ukupan rok važenja ponude ne može biti duži od 60 dana, osim u slučaju produženja roka zbog objavljivanja konkurentskih ponuda, kada ukupan rok važenja svih ponuda ne može biti duži od 70 dana.

Ako poslednji dan roka važenja ponude za preuzimanje pada u neradni dan (subota, nedelja, državni ili verski praznik), poslednji dan roka važenja ponude za preuzimanje smatraće se prvi sledeći radni dan.

Cena u ponudi za preuzimanje

Član 22

Ponuđena cena akcija ciljnog društva ne sme biti niža od prosečne ponderisane cene akcija u poslednja tri meseca pre objavljivanja obaveštenja o nameri preuzimanja utvrđene na osnovu izveštaja o trgovanju na organizovanom tržištu.

Ukoliko je poslednja tržišna cena akcija ciljnog društva na organizovanom tržištu prethodnog radnog dana pre objavljivanja obaveštenja o nameri preuzimanja viša od cene iz stava 1. ovog člana, ponuđač je dužan da ponudi tu cenu.

Ukoliko je ponuđač ili lica koja s njim zajednički deluju pre objavljivanja ponude za preuzimanje stekao akcije ciljnog društva po višoj ceni od cene iz st. 1. i 2. ovog člana, dužan je da akcionarima ciljnog društva ponudi:

- najvišu cenu po kojoj je stekao akcije u poslednjih 12 meseci;

- prosečnu cenu po kojoj je u poslednje dve godine pre objavljivanja obaveštenja o nameri preuzimanja stekao akcije ciljnog društva, ako je u tom periodu stekao najmanje 10% akcija ciljnog društva, pod uslovom da je ta cena viša od cene iz alineje 1. ovog stava.

Ponuđač ne može da snižava ponuđenu cenu niti da menja ponudom određen način i rok plaćanja, ali može povisiti ponuđenu cenu. Za svaku akciju iste klase ponuđač mora da plati istu cenu.

Ako ponuđač povisi ponuđenu cenu, mora obezbediti i sredstva za pokriće tog dela iznosa, a u skladu sa odredbama člana 16. ovog zakona.

Naknada za plaćanje akcija na koje se odnosi ponuda za preuzimanje može biti ponuđena u novcu, odnosno u hartijama od vrednosti koje su predviđene zakonom kojim se uređuje tržište hartija od vrednosti, kao i dužničke hartije koje izdaju Republika i Narodna banka Srbije.

U slučaju da se na ime naknade iz stava 6. ovog člana nude i novčana sredstva i hartije od vrednosti, proporcionalni odnos novčanih sredstava i hartija od vrednosti ponuđač može slobodno da strukturira.

Izuzetno od stava 6. ovog člana, naknada za plaćanje akcija na koje se odnosi ponuda za preuzimanje Akcijskom fondu može biti ponuđena samo u novcu.

Hartijama od vrednosti iz stava 6. ovog člana mora se kontinuirano trgovati na organizovanom tržištu hartija od vrednosti u Republici, uz uslov da vrednost njihovog prosečnog dnevnog obima trgovanja, u poslednjih šest meseci, prelazi 5% od ukupne vrednosti akcija ciljnog društva iz ponude za preuzimanje.

Cena akcija i dužničkih hartija iz stava 6. ovog člana računa se po poslednjoj tržišnoj ceni na organizovanom tržištu prethodnog radnog dana, pre objavljivanja obaveštenja o nameri preuzimanja.

Konkurentska ponuda za preuzimanje

Član 23

Konkurentska ponuda za preuzimanje je ponuda koju, u skladu sa odredbama ovog zakona, može podneti svako pravno ili fizičko lice (konkurent) i to samo nakon objavljivanja i u periodu trajanja prve ponude za preuzimanje.

Konkurent ne može biti lice koje zajednički deluje sa ponuđačem u smislu člana 4. ovog zakona, kao ni lice koje deluje u ime ponuđača u postupku preuzimanja.

Zahtev za odobrenje konkurentske ponude se podnosi najkasnije jedan radni dan pre isteka roka važenja prve ponude.

Komisija o podnetom zahtevu iz stava 3. ovog člana donosi rešenje istog dana.

Konkurent je dužan da odmah po prijemu rešenja Komisije iz stava 4. ovog člana, a najkasnije poslednjeg dana važenja prve ponude, objavi svoju ponudu u skladu sa članom 18. ovog zakona.

U slučaju konkurentske ponude ne objavljuje se obaveštenje o nameri preuzimanja.

Svaka izmena konkurentske ponude može se vršiti samo u skladu s odredbama ovog zakona o izmeni ponude za preuzimanje.

Ako je prva ponuda uslovljena najmanjim brojem akcija koje ponuđač treba da stekne, konkurentska ponuda ne sme da glasi na sticanje većeg broja akcija.

Ukoliko u uslovima postojanja konkurentske ponude ponuđači menjaju elemente iz ponuda, dužni su da konačne izmene svih ponuda dostave zapečaćene Komisiji tri radna dana pre isteka ukupnog roka važenja svih ponuda.

Nedopušteno objavljivanje namere sticanja

Član 24

Nakon što ponuđač objavi ponudu za preuzimanje, trećim licima nije dopušteno da u sredstvima javnog informisanja ili u elektronskim medijima dostupnim javnosti objavljuju nameru sticanja akcija ciljnog društva, već su ta lica dužna da objave konkurentsku ponudu za preuzimanje u skladu sa odredbama ovog zakona.

Povlačenje ponude

Član 25

Objavljenju ponudu za preuzimanje ponuđač može povući u slučaju:

- 1) objavljivanja konkurentske ponude za preuzimanje po višoj ceni;
- 2) stečaja ciljnog društva.

Povlačenje ponude za preuzimanje ponuđač mora da objavi na način propisan za objavljivanje ponude za preuzimanje.

III OKONČANJE POSTUPKA PREUZIMANJA

Prihvatanje ponude i rok plaćanja akcija

Član 26

Akcionar prihvata ponudu tako što, do isteka roka važenja ponude, akcije koje su predmet ponude za preuzimanje deponuje kod Centralnog registra.

Rok plaćanja akcija ciljnog društva određuje se u danima od dana isteka roka važenja ponude i iznosi tri radna dana od poslednjeg dana važenja ponude. Ponuđač ne sme da izvrši plaćanje pre isteka roka važenja ponude.

Akcionar ne može raspolagati akcijama koje je deponovao radi prihvatanja ponude.

Akcionar može povući akcije iz depozita do isteka roka važenja ponude. Izuzetno, akcionar može povući akcije iz depozita i po isteku tog roka, ako ponuđač ne plati akcije u roku predviđenom za plaćanje akcija. Povlačenje akcija iz depozita znači odustanak od prihvatanja ponude, odnosno raskid ugovora.

Deponovanje akcija

Član 27

U Centralnom registru akcije se deponuju preknjižavanjem sa računa akcionara ciljnog društva na poseban račun otvoren za potrebe deponovanja akcija radi prihvata ponude za preuzimanje, sa kojeg se vraćaju na račun akcionara u slučaju povlačenja akcija iz depozita.

Upisane, a neuplaćene akcije ne mogu biti predmet deponovanja od strane akcionara.

Odricanje od prava na povlačenje akcija

Član 28

Akcionar se ne može odreći prava na povlačenje akcija sa računa za deponovanje. Ponuđač ne može da se pozove na izjavu akcionara o odricanju od prava na povlačenje akcija sa računa za deponovanje.

Obaveza informisanja o prilivu akcija

Član 29

Centralni registar je obavezan da, preko svojih članova, ponuđača i ciljno društvo informiše o prilivu akcija ciljnog društva i omogući im uvid u stanje na računima deponovanih hartija od vrednosti, da ih obaveštava o stanju na računima, da im izdaje izvode sa tog računa, da im omogući proveru utvrđenog ishoda preuzimanja i da im pomaže u toj proveru, u skladu sa pravilima svog poslovanja i zakonom kojim se uređuje tržište hartija od vrednosti.

Od trenutka kada je za sticaoca nastala obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje, ciljno društvo, odnosno Centralni registar obavezan je da sticaocu, na njegov zahtev, omogući uvid u podatke koji se odnose na akcionare i akcije ciljnog društva.

Prenos akcija na osnovu ponude za preuzimanje

Član 30

Ako je akcionar deponovao akcije u skladu s uslovima iz ponude za preuzimanje, dejstvo prihvata ponude za preuzimanje i obaveza ponuđača da plati cenu za deponovane akcije nastaje istekom roka važenja ponude za preuzimanje, osim u slučajevima iz člana 11. stava 3. člana 25. i člana 41. stava 7. ovog zakona.

Ponuđač ne može da preuzme deponovane akcije, odnosno one ne mogu biti prenete na ponuđača pre isteka roka važenja ponude i dok ne budu plaćene, što utvrđuje Centralni registar.

Propisivanje pravila za deponovanje i preuzimanje akcija

Član 31

Centralni registar propisuje pravila kojima će se bliže urediti deponovanje, plaćanje i preuzimanje akcija sa depozitnog računa, a koja moraju biti u skladu sa principima i standardima koje propisuje Međunarodna organizacija komisija za hartije od vrednosti (IOSCO).

Izveštaj o preuzimanju

Član 32

Nakon isteka roka važenja ponude za preuzimanje i nakon isteka roka za plaćanje, ponuđač je obavezan da, u roku od jednog radnog dana, objavi izveštaj o preuzimanju na način propisan ovim zakonom za objavljivanje ponude za preuzimanje i da ga odmah, istovremeno dostavi organizacionom obliku organizovanog tržišta na kome se trguje akcijama ciljnog društva, Komisiji i ciljnom društvu.

Izveštaj o preuzimanju mora da sadrži podatke o ponuđaču i ciljnom društvu, kada je i kako objavljena ponuda za preuzimanje i njene izmene, koliko je deponovanih akcija ponuđač isplatio i preuzeo, povlačenja iz depozita i sa koliko akcija s pravom glasa ciljnog društva ponuđač ukupno raspolaže nakon preuzimanja deponovanih akcija, uključujući i akcije s pravom glasa koje pripadaju licima koje sa ponuđačem zajednički deluju.

Ako je ponuda uslovljena shodno odredbi člana 11. stav 1. ovog zakona i ako u roku važenja ponude ne bude deponovano dovoljno akcija, Centralni registar je obavezan da odmah o tome obavesti člana Centralnog registra koji vodi račun deponovanja za ponuđača, kao i članove Centralnog registra koji su deponovali akcije po nalogu akcionara, i o tome obavesti Komisiju.

Ponuđač je obavezan da istog dana kada je primio obaveštenje iz stava 3. ovog člana objavi to obaveštenje, na način iz člana 18. stava 1. ovog zakona.

Plaćanje cene akcija i troškovi

Član 33

Ponuđač plaća cenu akcija, snosi sve troškove prenosa akcija, kao i sve ostale troškove koji proizlaze iz ponude, osim troškova deponovanja akcija i povlačenja akcija sa depo računa, koje snosi akcionar ciljnog društva.

Prinudna prodaja

Član 34

Kada ponuđač u postupku preuzimanja otkupi najmanje 95% akcija ciljnog društva, ima pravo da kupi i akcije akcionara koji nisu prihvatili prodaju akcija po toj ponudi (nesaglasni akcionar), a pod uslovima iz ponude za preuzimanje.

Ponuđač iz stava 1. ovog člana podnosi Centralnom registru, preko člana Centralnog registra, zahtev za prinudnu prodaju akcija nesaglasnih akcionara najkasnije u roku od 120 dana od dana isteka krajnjeg roka iz ponude za preuzimanje, uz navođenje uslova kupovine akcija iz ponude za preuzimanje i izvršava uplatu po osnovu prinudne prodaje akcija na namenski novčani račun ciljnog društva u Centralnom registru kada se plaćanje vrši u novcu, odnosno poseban račun hartija od vrednosti Centralnog registra kada se plaćanje vrši u hartijama od vrednosti.

Ponuđač je dužan da istovremeno sa podnošenjem zahteva iz stava 2. ovog člana preko člana Centralnog registra obavesti nesaglasne akcionare o podnetom zahtevu za prinudnu prodaju akcija, i to obaveštenje objavi u jednim dnevnim novinama koje se redovno distribuiraju na celoj teritoriji Republike sa tiražom od najmanje 100.000 primeraka.

Po proteku roka od 15 dana od dana objavljivanja obaveštenja iz stava 3. ovog člana, na pismeni zahtev ponuđača, Centralni registar vrši prenos sa računa hartija od vrednosti nesaglasnih akcionara na račun hartija od vrednosti ponuđača, odnosno novca na račun nesaglasnih akcionara, na način propisan Pravilima poslovanja Centralnog registra.

Prinudna kupovina

Član 35

Kada je ponuđač otkupio najmanje 95% akcija ciljnog društva (većinski akcionar) obavezan je da kupi akcije preostalih akcionara na njihov zahtev, a pod uslovima iz ponude za preuzimanje.

Ponuđač koji je stekao najmanje 95% akcija ciljnog društva, nakon okončanja postupka preuzimanja, mora obezbediti novčana sredstva, odnosno bankarsku garanciju za plaćanje najviše 5% preostalih akcija ciljnog društva i ne sme ih povlačiti do isteka roka od šest meseci, u kome manjinski akcionar može podneti zahtev iz stava 1. ovog člana.

Manjinski akcionar iz stava 1. ovog člana može podneti zahtev većinskom akcionaru, odnosno Centralnom registru preko člana Centralnog registra, najkasnije u roku od šest meseci od dana sticanja najmanje 95% akcija od strane ponuđača, obaveštavajući ga o klasi i broju akcija koje nudi na prodaju.

U slučaju podnošenja zahteva iz stava 1. ovog člana, većinski akcionar dužan je da otkupi akcije manjinskih akcionara po ceni poslednje akcije čijom kupovinom je stekao najmanje 95% akcija.

Centralni registar vrši prenos akcija sa računa hartija od vrednosti manjinskih akcionara na račun hartija od vrednosti većinskog akcionara, odnosno novca na račun manjinskih akcionara, na način propisan Pravilima poslovanja Centralnog registra.

Zabrana sticanja i otuđivanja akcija s pravom glasa

Član 36

Od trenutka nastanka obaveze objavljivanja ponude za preuzimanje do isteka roka važenja ponude, ponuđač ne sme steći akcije s pravom glasa ciljnog društva, niti se sme obavezati da će ih steći na drugi način, osim ponudom za preuzimanje, kao što ne sme ni otuđivati niti se obavezivati da će otuđiti akcije s pravom glasa ciljnog društva.

Odredba stava 1. ovog člana odnosi se i na sva lica koja zajednički deluju.

Pravo glasa po osnovu akcija stečenih suprotno zakonu

Član 37

Sticalac koji stekne, odnosno kupi akcije ciljnog društva suprotno odredbama ovog zakona nema pravo glasa po osnovu tako stečenih akcija dok ne otkloni povredu, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Sticalac koji stekne, odnosno kupi akcije otvorenog akcionarskog društva u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva, kojima se ne trguje na organizovanom tržištu, a takvim sticanjem bi, prema odredbama člana 6. ovog zakona, nastala obaveza objavljivanja ponude

za preuzimanje ukoliko bi se tim akcijama trgovalo na organizovanom tržištu, nema pravo glasa po osnovu tako stečenih akcija dok ne otkloni povrede.

Sticalac koji stekne, odnosno kupi akcije otvorenog akcionarskog društva u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva, kojima se nije trgovalo na organizovanom tržištu poslednja tri meseca pre dana sticanja tih akcija, a takvim sticanjem bi, prema odredbama člana 6. ovog zakona, nastala obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje da se tim akcijama trgovalo na organizovanom tržištu poslednja tri meseca pre dana sticanja tih akcija, nema pravo glasa po osnovu tako stečenih akcija dok ne otkloni povrede.

Obaveze ciljnog društva

Član 38

Od trenutka objavljivanja obaveštenja o nameri preuzimanja do okončanja postupka preuzimanja ciljnog društva, upravni odbor ciljnog društva je dužan da pismenim putem upozna zaposlene u ciljnom društvu o ponudi za preuzimanje.

U toku trajanja postupka preuzimanja upravni odbor ciljnog društva može da traži konkurentsku ponudu za preuzimanje.

Od trenutka objavljivanja obaveštenja o nameri preuzimanja do okončanja postupka preuzimanja ciljnog društva upravni odbor ciljnog društva:

- 1) ne može da koristi statutom dato ovlašćenje da izdavanjem novih akcija poveća osnovni kapital ciljnog društva;
- 2) ne sme da donosi odluke o preduzimanju vanrednih poslova niti odluke o zaključenju ugovora koji bi znatno promenili stanje imovine ili obaveza ciljnog društva, odnosno može preduzeti samo uobičajene poslove u vezi sa delatnošću ciljnog društva;
- 3) ne sme da donese odluku da društvo stekne ili otuđi sopstvene akcije;
- 4) ne sme da objavi ponudu za preuzimanje nekog drugog akcionarskog društva.

Uprava ciljnog društva može preduzimati poslove iz stava 3. ovog člana isključivo uz prethodnu saglasnost skupštine akcionara, koja o tim pitanjima odlučuje prostom većinom.

Zabrana ograničenja u pogledu broja glasova i članova uprave

Član 39

Od trenutka objavljivanja obaveštenja o nameri preuzimanja do okončanja postupka preuzimanja ciljno društvo ne sme u osnivačkom aktu ili statutu predvideti ograničenja u pogledu broja glasova koje nose akcije s pravom glasa, a ukoliko su takva ograničenja već predviđena u osnivačkom aktu ili statutu, skupština akcionara ih može prostom većinom staviti van snage.

Nakon okončanja postupka preuzimanja skupština akcionara može prostom većinom staviti van snage odredbe osnivačkog akta ili statuta kojima su predviđena ograničenja koja se odnose na mandat i izbor članova upravnog odbora i direktora.

Izjava upravnog odbora

Član 40

U roku od sedam dana od objavljivanja ponude za preuzimanje upravni odbor ciljnog društva obavezan je da objavi svoje obrazloženo mišljenje o ponudi za preuzimanje, na isti način na koji je objavljena ponuda za preuzimanje.

U svom mišljenju upravni odbor ciljnog društva obavezan je da uzme u obzir ponudu za preuzimanje u celini, a posebno u odnosu na cenu koju se ponuđač obavezuje da plati po akciji, kao i ciljeve ponuđača i njegove namere u vezi s ciljnim društvom koje se preuzima i da jasno iskaže svoj stav da li podržava ili ne ponudu za preuzimanje.

Osim objavljivanja mišljenja iz stava 1. ovog člana, upravni i nadzorni odbor ciljnog društva ne smeju donositi odluke iz okvira svoje nadležnosti kojima bi se na bilo koji način nezakonito sprečilo ili otežalo preuzimanje ili štetno uticalo na poslovanje ciljnog društva u dužem vremenskom periodu.

Ovlašćenja Komisije

Član 41

Komisija obavlja poslove utvrđene zakonom.

Ciljno društvo, akcionari ciljnog društva, Centralni registar, poslovne banke, brokerska društva, kao i ostala pravna i fizička lica dužni su da, na zahtev Komisije u postupku utvrđivanja obaveze preuzimanja ili zajedničkog delovanja, kao i nadzora u postupku preuzimanja, Komisiji omoguće uvid i dostave dokumentaciju koju Komisija smatra potrebnom za sprovođenje nadzora.

Centralni registar i ciljno društvo dužni su da Komisiji, na njen zahtev, daju na uvid ili dostave sve podatke o vlasničkoj poziciji akcionara ili odgovarajuće izvode iz knjige akcija.

Komisija, svaki njen član i zaposleni podatke i dokumentaciju iz st. 1-3. ovog člana, koji mogu poslužiti kao dokaz u prekršajnom postupku, mogu da koriste samo u okviru svoje nadležnosti i dužni su da ih čuvaju kao službenu tajnu.

Kada u postupku preuzimanja utvrdi da je to neophodno, Komisija će rešenjem ponuđaču ili ciljnom društvu naložiti da u roku od tri radna dana objavi dodatna objašnjenja, obaveštenja ili ispravke u vezi s ponudom za preuzimanje.

Kada u postupku preuzimanja Komisija utvrdi nepravilnosti ili nezakornitosti, rešenjem će naložiti ponuđaču da u roku od tri radna dana otkloni utvrđene nezakornitosti i nepravilnosti i dostaviti dokaze o učinjenom.

Ako ponuđač ne postupi u skladu s rešenjem Komisije iz st. 5. i 6. ovog člana, Komisija obustavlja postupak preuzimanja i stavlja van snage rešenje o odobrenju ponude za preuzimanje.

Komisija saraduje sa organima iz inostranstva nadležnim za nadzor nad preuzimanjem radi ostvarivanja poslova iz svog delokruga, kao i radi pružanja pomoći tim organima u vršenju njihovih funkcija.

Komisija saraduje sa organima nadležnim za kontrolu monopola i sprečavanje pranja novca i drugim organima, radi ostvarivanja poslova iz svog delokruga, kao i radi pružanja pomoći tim organima u vršenju njihovih funkcija.

Komisija u rešavanju u upravnim stvarima shodno primenjuje odredbe zakona o opštem upravnom postupku, osim ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Obaveza sticaoca po rešenju Komisije

Član 42

Ako lice koje je obavezno da objavi ponudu za preuzimanje to ne učini u zakonskom roku, Komisija će rešenjem utvrditi postojanje njegove obaveze objavljivanja ponude za preuzimanje i naložiti mu, ukoliko nema sredstva potrebna za sprovođenje postupka preuzimanja, da proda odgovarajući broj akcija u roku od tri meseca od dana prijema rešenja, tako da ukupan broj njegovih akcija ne prelazi 25% od ukupnog broja akcija s pravom glasa ciljnog društva. Navedeno rešenje Komisija je dužna da dostavi ponuđaču, ciljnom društvu, akcionarima preko ciljnog društva, Centralnom registru i organizovanom tržištu na kome se trguje akcijama ciljnog društva.

Komisija će obavestiti Centralni registar da od trenutka donošenja rešenja kojim utvrđuje postojanje obaveze objavljivanja ponude za preuzimanje lice iz stava 1. ovog člana nema pravo glasa po osnovu tako stečenih akcija.

Akti Komisije

Član 43

Akti koje donosi Komisija su konačni.

Protiv akata Komisije nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor.

IV KAZNENE ODREDBE

1. Krivična dela

Nuđenje ili obećanje poklona, usluga ili drugih koristi

Član 44

Ko akcionaru, nakon što ponuđač objavi ponudu za preuzimanje, direktno ili oglašavanjem putem sredstava javnog informisanja nudi ili obeća poklone, usluge, imovinske ili druge koristi da bi prihvatio ili odbio ponudu za preuzimanje, kazniće se zatvorom od šest meseci do pet godina.

Ko posreduje u izvršenju krivičnog dela iz stava 1. ovog člana kazniće se zatvorom od šest meseci do pet godina.

Zloupotreba privilegovanih informacija

Član 45

Lice koje izvrši preuzimanje korišćenjem privilegovanih informacija, kazniće se zatvorom od tri meseca do tri godine.

Lice koje, u nameri da sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist, drugom licu saopšti privilegovane informacije ili na osnovu tih informacija preporuči drugome da stekne, kupi, ili proda akcije ciljnog društva kojima se trguje ili može trgovati na organizovanom tržištu hartija od vrednosti, kazniće se zatvorom od tri meseca do tri godine.

Lice koje delo iz stava 2. ovog člana učini iz nehata, kazniće se zatvorom do jedne godine ili novčanom kaznom.

Ako je usled dela iz st. 1. i 2. ovog člana došlo do poremećaja na organizovanom tržištu hartija od vrednosti, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne godine do pet godina.

Objavljivanje neistinitih podataka

Član 46

Lice koje na organizovanom tržištu hartija od vrednosti, u ponudi za preuzimanje akcija s pravom glasa, objavljuje neistinite podatke o pravnom i finansijskom položaju ciljnog društva ili njegovim poslovnim mogućnostima i druge neistinite činjenice koje su relevantne za donošenje odluke o prihvatu ponude za preuzimanje, ili ne objavljuje potpune podatke o tim činjenicama - kazniće se zatvorom od tri meseca do tri godine.

Ako je usled dela iz stava 1. ovog člana došlo do poremećaja na organizovanom tržištu hartija od vrednosti, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne godine do pet godina.

2. Privredni prestupi i prekršaji

Član 47

Novčanom kaznom od 1.000.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice ako:

- 1) o sticanju odmah, istovremeno ne obavesti organizacioni oblik organizovanog tržišta, Komisiju i ciljno društvo, odnosno ako ne objavi ponudu za preuzimanje (član 5. stav 3. i član 6. st. 1-4. i 6);
- 2) akcionarima ciljnog društva uputi ponudu, odnosno javni ili drugi poziv s ciljem sticanja akcija ciljnog društva s pravom glasa (član 7. stav 2);
- 3) u roku od jednog radnog dana od dana nastanka obaveze preuzimanja ne objavi obaveštenje o nameri preuzimanja (član 9. stav 2. i član 12. stav 1);
- 4) omogući ostvarivanje prava glasa suprotno odredbi člana 10. ovog zakona;
- 5) svojim delovanjem utiče na ispunjenje uslova iz ponude suprotno članu 11. stav 2. ovog zakona;
- 6) obaveštenje o nameri preuzimanja, nakon podnošenja zahteva izmeni ili povuče (član 12. stav 3);

- 7) ponudu za preuzimanje, odnosno njenu izmenu objavi bez odobrenja Komisije (član 13. st. 1. i 5);
- 8) menja ponudu za preuzimanje suprotno odredbi člana 14. stav 1. ovog zakona;
- 9) snizi cenu u ponudi za preuzimanje (član 14. stav 3);
- 10) ne obezbedi sredstva za plaćanje svih akcija na koje se odnosi ponuda za preuzimanje (član 16. st. 1. i 2);
- 11) rok trajanja bankarske garancije ugovori suprotno odredbi člana 16. stava 3. ovog zakona;
- 12) raspolaže novčanim sredstvima, odnosno hartijama od vrednosti izdvojenim na posebnom računu suprotno odredbama člana 16. st. 4. i 5. ovog zakona;
- 13) menja uslove ugovora o posebnom računu ili ugovora o odobrenom kreditu, odnosno ugovora o bankarskoj garanciji za plaćanje svih akcija na koje se odnosi ponuda za preuzimanje, osim u slučaju poboljšanja ponude (član 16. stav 7);
- 14) ne otvori poseban račun hartija od vrednosti kod Centralnog registra (član 17. stav 1);
- 15) ne dostavi odmah Centralnom registru izmenu ponude za preuzimanje (član 17. stav 4);
- 16) skraćeni tekst ponude za preuzimanje ili izmenu ponude ne objavi na način i u roku propisanom članom 18. stav 1. ovog zakona;
- 17) ponudu za preuzimanje ili izmenu ponude u propisanom roku ne dostavi ciljnom društvu, organizacionom obliku organizovanog tržišta na kojem se trguje akcijama ciljnog društva, odnosno akcionarima ciljnog društva (član 18. stav 3);
- 18) ponuda za preuzimanje ne sadrži sve propisane podatke (član 20);
- 19) u slučaju povećanja ponuđene cene ne obezbedi i sredstva za pokriće tog dela iznosa (član 22. stav 5);
- 20) objavi nameru sticanja akcija ciljnog društva u sredstvima javnog informisanja i u elektronskim medijima dostupnim javnosti suprotno članu 24. ovog zakona;
- 21) ponudu za preuzimanje povuče suprotno odredbi člana 25. stav 1. ili povlačenje ponude ne objavi na način iz člana 25. stav 2. ovog zakona;
- 22) raspolaže akcijama koje je deponovalo radi prihvata ponude (član 26. stav 3);
- 23) ne objavi i Komisiji, ciljnom društvu i organizacionom obliku organizovanog tržišta ne dostavi izveštaj o preuzimanju sa propisanim podacima (član 32. st. 1. i 2);
- 24) ne podmiri propisane troškove ili ne isplati cenu akcija (član 33);
- 25) postupi suprotno odredbama člana 35. st. 1, 2. i 4. ovog zakona;
- 26) stiče akcije ili se obavezuje na sticanje akcija, odnosno ako ih otuđuje ili se obavezuje da će ih otuđiti suprotno odredbi člana 36. stav 1. ovog zakona;

27) od trenutka objavljivanja obaveštenja o nameri preuzimanja do okončanja postupka preuzimanja predvidi u osnivačkom aktu ili statutu ograničenja u pogledu broja glasova koje nose akcije s pravom glasa (član 39. stav 1);

28) ne omogući Komisiji uvid ili ne dostavi dokumentaciju koju Komisija smatra potrebnom za sprovođenje nadzora (član 41. stav 2);

29) ne omogući Komisiji uvid ili ne dostavi sve podatke o vlasničkoj poziciji akcionara ili odgovarajuće izvode iz knjige akcija (član 41. stav 3);

30) ne objavi u roku od tri radna dana dodatna objašnjenja, obaveštenja ili ispravke u vezi s ponudom za preuzimanje (član 41. stav 5);

31) ne izvrši rešenje Komisije ili ne dostavi dokaze o otklanjanju utvrđenih nezakonitosti (član 41. stav 6);

32) ne proda odgovarajući broj akcija u roku od tri meseca od dana prijema rešenja tako da ukupan broj njegovih akcija ne prelazi 25% od ukupnog broja akcija s pravom glasa ciljnog društva (član 42. stav 1).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100.000 do 200.000 dinara.

Za radnje iz stava 1. tač. 1)-27) i 29)-33) ovog člana kazniće se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom od 30.000 do 50.000 dinara.

Novčanom kaznom od 500.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice ako:

1) ne obezbedi Komisiji mogućnost uvida u stanje posebnog računa (član 16. stav 4);

2) prilikom zaključenja ugovora o vođenju posebnog računa hartija od vrednosti ne dostavi Centralnom registru sve podatke potrebne za pripremu i obavljanje poslova deponovanja akcija, podatke o načinu na koji će ponuda biti objavljena i druge potrebne podatke propisane pravilima o deponovanju akcija i pravilima poslovanja Centralnog registra (član 17. stav 3);

3) izvrši plaćanje akcija pre isteka roka važenja ponude (član 26. stav 2);

4) preuzme deponovane akcije suprotno članu 30. stav 2. ovog zakona;

5) ne objavi obaveštenje na propisani način (član 32. stav 4).

Za radnje iz stava 4. ovog člana kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara.

Za radnje iz stava 4. ovog člana kazniće se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom od 20.000 do 40.000 dinara.

Član 48

Novčanom kaznom od 40.000 do 50.000 dinara kazniće se fizičko lice - član upravnog odbora ciljnog društva ako:

1) upravni odbor ciljnog društva preduzme radnje iz člana 38. stav 3. ovog zakona;

2) upravni odbor ciljnog društva ne objavi svoje obrazloženo mišljenje o ponudi za preuzimanje na propisani način, odnosno ako donosi odluke kojima se nezakonito sprečava ili otežava preuzimanje ili štetno utiče na poslovanje ciljnog društva (član 40. st. 1. i 3).

V PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 49

Akcionari koji na dan stupanja na snagu ovoga zakona raspolažu sa više od 25% akcija s pravom glasa akcionarskog društva, a koji nakon stupanja na snagu ovog zakona imaju nameru daljeg sticanja akcija s pravom glasa tog društva, dužni su da vrše preuzimanje društva u skladu sa odredbama ovog zakona.

Započeto preuzimanje

Član 50

Postupak preuzimanja koji je u toku na dan stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po odredbama ovog zakona, ako u njemu ponuđač još nije dobio rešenje Komisije o odobrenju objavljivanja ponude za preuzimanje (započeto preuzimanje).

Podzakonski akti

Član 51

Komisija je dužna da donese podzakonske akte za koje je ovlašćena ovim zakonom u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja akata iz stava 1. ovog člana, na preuzimanje će se primenjivati Pravilnik o sadržini i formi ponude za preuzimanje akcija ("Službeni glasnik RS", br. 102/03, 25/04, 103/04 i 123/04), osim odredaba koje su u suprotnosti sa ovim zakonom.

Prestanak važenja

Član 52

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe čl. 67 - 83. Zakona o tržištu hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata ("Službeni list SRJ", broj 65/02 i "Službeni glasnik RS", br. 57/03, 55/04 i 45/05).

Stupanje na snagu

Član 53

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".